

**Opinia do ustawy o uregulowaniu stanu prawnego niektórych nieruchomości
pozostających we władaniu Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego
(druk nr 700)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa o uregulowaniu stanu prawnego niektórych nieruchomości pozostających we władaniu Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, zwana dalej "ustawą", stanowi realizację dyspozycji wyrażonej w art. 49 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66, poz. 287, z późn. zm). Zgodnie z przywołanym przepisem uregulowanie stanu prawnego nieruchomości lub ich części, które przeszły na własność Państwa na podstawie dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostałego po osobach przesiedlonych do Z.S.R.R. (Dz. U. Nr 59, poz. 318, z późn.zm.), a były własnością diecezji, parafii, klasztorów lub innych instytucji grecko-katolickich Diecezji Przemyskiej obrządku grecko-katolickiego oraz Administracji Apostolskiej Łemkowszczyzny i które pozostają we władaniu prawosławnych kościelnych osób prawnych określi odrębna ustawa.

W myśl uzasadnienia do rządowego projektu (druk sejmowy nr 2060), celem opiniowanej ustawy jest zakończenie utrzymującego się od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. stanu tymczasowości w zakresie tytułu własności i użytkowania pounickich obiektów sakralnych, które przeszły na własność państwa na podstawie przywołanego powyżej dekretu z dnia 5 września 1947 r., a obecnie znajdujących się we władaniu osób prawnych Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Jak wynika z uzasadnienia ustawa realizuje ustalenia zawarte w porozumieniu z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie uregulowania stanu prawnego niektórych nieruchomości, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, podpisanym przez przedstawicieli Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej obrządku bizantyjsko-ukraińskiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz

mniejszości narodowych i etnicznych, zwanego dalej "ministrem" w obecności Sekretarza Generalnego Konferencji Episkopatu Polski.

Na mocy art. 1 nieruchomości, wymienione w załączniku do opiniowanej ustawy, pozostające w faktycznym, wyłącznym władaniu osób prawnych Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, z dniem jej wejścia w życie, staną się z mocy prawa nieodpłatnie i w stanie wolnym od obciążeń (z wyjątkiem określonych służebności gruntowych) własnością tych osób prawnych. Stwierdzenie przejścia własności tych nieruchomości nastąpi na mocy decyzji właściwego wojewody (art. 3 ustawy). Zgodnie natomiast z art. 8 opiniowanej ustawy nabycie tych nieruchomości będzie wolne od podatków i opłat. Wolne od opłat będą również wynikające z nabycia nieruchomości wpisy do ksiąg wieczystych oraz zakładanie tych ksiąg.

Ustawa zakłada także, iż w przypadku nieruchomości położonych w Przemyślu i w Wysowej-Zdrój, zabudowanych budynkami sakralnymi, określonych w art. 4 omawianej ustawy, Skarb Państwa wypłaci odszkodowanie Archidiecezji Przemysko-Warszawskiej obrządku greckokatolickiego (bizantyjsko-ukrańskiego) w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez ministra, pisemnej akceptacji Metropolii Przemysko-Warszawskiej obrządku greckokatolickiego (bizantyjsko-ukrańskiego). Z kolei w przypadku nieruchomości położonej w Bielance zabudowanej cerkwią, o której mowa w art. 2 ustawy, Skarb Państwa wypłaci odszkodowanie Diecezji Przemysko-Nowosądeckiej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez ministra akceptacji Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Wysokość wypłacanych odszkodowań odpowiadać będzie wartości nieruchomości, która zostanie określona w operatach szacunkowych wykonanych na zlecenie ministra, sporządzonych zgodnie z wymogami zawartymi w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.).

Należy także wskazać, że w przypadku odmowy przez przywołaną powyżej Metropolię, a także odpowiednio przez Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny akceptacji przedmiotowych operatów szacunkowych, ustawa nakazuje stosować odpowiednio art. 157 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz obliuguje ministra do zlecenia organizacji zawodowej rzeczoznawców majątkowych wykonania oceny prawidłowości sporządzenia zakwestionowanych operatów szacunkowych – w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisemnej odmowy akceptacji. Wymaga także podkreślenia, że zgodnie z ustawą minister może z własnej inicjatywy zlecić przywołanej wyżej organizacji wykonanie przedmiotowej oceny. W przypadku zaś negatywnej oceny przez organizację rzeczoznawców

prawidłowości sporządzenia, wskazanych wyżej operatów szacunkowych, minister w terminie 30 dni od dnia otrzymania oceny zleca wykonanie nowych operatów szacunkowych.

Ustawa zakłada także, że omawiane odszkodowanie wypłacane będzie przez wojewodę, zaś koszty związane ze sporządzeniem przedmiotowych operatów szacunkowych oraz koszty związane z ewentualną oceną prawidłowości ich sporządzenia poniesie Skarb Państwa (art. 6 i 7 ustawy).

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 53. posiedzeniu w dniu 5 listopada br. pochodziła z przedłożenia rządowego. W Sejmie zajmowała się nią Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych. Projekt ustawy nie był przedmiotem kontrowersji ani istotnych poprawek.

III. Uwagi szczegółowe

Zgodnie z dyrektywą wynikającą z § 154 Zasad techniki prawodawczej, dopuszczającą posłużenie się w tekście prawnym skrótem określenia złożonego, w przypadku wielokrotnego używania danego określenia w tekście aktu normatywnego, mając na celu zmniejszenie długości tekstu określonych przepisów ustawy proponuje się dokonanie następującej zmiany:

Propozycje poprawek:

- 1) w art. 4 w ust. 2 po wyrazach "ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych," dodaje się wyrazy "zwanego dalej "ministrem",";
- 2) użyte w art. 4 w ust. 3 i 5-7 oraz w art. 5 w ust. 2, 3 i 5-7 w różnych przypadkach wyrazy "minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych" zastępuje się użytym w odpowiednim przypadku wyrazem "minister".

Mirosław Reszczyński

legislator